

İÇİNDEKİLER

GENEL ESASLAR

ÇOCUĞUN ANAYASAL HAKLARI	35
<i>Dr. Müberra AKBOĞA ALGAN</i>	
ULUSLARARASI HUKUKTA ÇOCUK HAKLARININ KORUNMASI	93
<i>Dr. Erman EKİNGEN</i>	
ÇOCUĞUN KİŞİLİĞİ VE EHLİYETİ	141
<i>Dr. Öğr. Üyesi Azim ÖNCÜ</i>	
ÇOCUĞUN NİŞANLANMASI VE EVLENMESİ	185
<i>Dr. Öğr. Üyesi Esen KABAŞ TEZCAN</i>	
İŞTİRAK NAFAKASI	227
<i>Dr. Ayşe KARACA ÖZ</i>	
SOYBAĞININ KURULMASI	251
<i>Doç. Dr. Selin SERT SÜTÇÜ</i>	
TÜRK MEDENİ KANUNU'NA GÖRE KÜÇÜKLERİN EVLAT EDİNİLMESİ	321
<i>Doç. Dr. A. Özge YENİCE CEYLAN</i>	
TÜRK MEDENİ KANUNU'NA GÖRE ÇOCUĞUN VELAYETİ	339
<i>Doç. Dr. A. Özge YENİCE CEYLAN</i>	
ÇOCUK MALLARI	363
<i>Dr. Öğr. Üyesi Seda BAŞ</i>	
ÇOCUK CEZA HUKUKUNUN GENEL ESASLARI, YAŞ KÜÇÜKLÜĞÜNÜN KUSUR YETENEĞİNE ETKİSİ VE ÇOCUKLARA ÖZGÜ GÜVENLİK TEDBİRLERİ	385
<i>Dr. Mehmet Emre YILDIZ</i>	
ÇOCUKLARA ÖZGÜ İNFAZ HUKUKU	527
<i>Arş. Gör. Deniz GÜNAŞTI</i>	
MEDENİ USUL HUKUKU AÇISINDAN ÇOCUK	543
<i>Doç. Dr. Hakan ALBAYRAK & Ar. Gör. Esra BULUT</i>	

ÇOCUK TESLİMİ VE ÇOCUKLA KİŞİSEL İLİŞKİ KURULMASINA DAİR İLAMLARIN VEYA
TEDBİR KARARLARININ YERİNE GETİRİLMESİ569
Doç. Dr. Hakan ALBAYRAK & Ar. Gör. Esra BULUT

İŞ HUKUKU KAPSAMINDA “ÇOCUK”585
Dr. Deniz ALKIŞ CEMİLOĞLU

TÜRK SOSYAL GÜVENLİK HUKUKUNDA ÇALIŞAN ÇOCUKLARIN SİGORTALILIĞI631
Dr. Ebru ERENER YILMAZ & Dr. Öğr. Üyesi Seda ARSLAN DURMUŞ

GÜNCEL MESELELER

BAZI ULUSLARARASI ANLAŞMALAR VE AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ
KARARLARINDA ÇOCUĞUN VATANDAŞLIK KAZANMASI683
Doç. Dr. Kazım Sedat SİRMEN

ÇOCUKLAR VE HAK ÖZNELİĞİ701
Dr. Öğr. Üyesi Olcay KARACAN

DİJİTAL OYUNLAR BAKIMINDAN ÇOCUĞUN FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI713
Dr. Öğr. Üyesi Özlem AKINCI ALBAYRAK

İŞ HUKUKU BAĞLAMINDA TÜRKİYE’DE ÇOCUK OYUNCULARIN HAKLARI ve
KORUNMASI733
Dr. Öğr. Üyesi Ece Sıla HAFIZOĞLU

İDARENİN DENETLENMESİNDE ÇOCUK OMBUDSMANLIĞININ ÖNEMİ.....785
Dr. Gonca KOZANOĞLU

ÇOCUĞUN DİN HÜRRİYETİ.....813
Dr. Sezgin BAŞ

AYRINTILI İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ..... 7

GENEL ESASLAR

BİRİNCİ BÖLÜM ÇOCUĞUN ANAYASAL HAKLARI

Dr. Müberra AKBOĞA ALGAN

I. ÇOCUĞUN ANAYASAL HAKLARIN ÖZNESİ OLARAK KABULÜ SÜRECİ.....	35
II. ANAYASAL HAKLARIN BAĞIMSIZ ÖZNESİ OLARAK ÇOCUK.....	38
III. ÇOCUK ANAYASAL HAKLARA EHİL MİDİR?	39
A. Çocuğun Onuru	39
B. Çocuğun Menfaatlerinin Münhasıran Değerlendirilmesi Hakkı	52
IV. ÇOCUKLUĞA ÖZGÜ NİTELİKLERİN TEMEL ALINDIĞI ANAYASAL HAKLAR ANLAYIŞI	65
A. Çocuğun Özel Olarak Korunması Hakkı	65
B. Çocuğun Katılma ve Görüşünün Dikkate Alınması Hakkı.....	72
V. MALİ KAYNAKLARIN TAHSİSİNİ GEREKTİREN HAKLAR	81
KAYNAKÇA.....	90

İKİNCİ BÖLÜM ULUSLARARASI HUKUKTA ÇOCUK HAKLARININ KORUNMASI

Dr. Erman EKİNGEN

I. ULUSLARARASI HUKUKTA ÇOCUK HUKUKU VE ÇOCUK HAKLARININ ÖNEMİ	93
A. Haklar Teorisi ve Uluslararası İnsan Hakları.....	94
B. Çocuk Hakları Kavramı.....	97
C. Uluslararası Hukukta Çocuk Haklarının Tarihi Gelişimi	99
II. ULUSLARARASI HUKUKTA ÇOCUK HAKLARININ KORUNMASINA İLİŞKİN BAŞLICA DÜZENLEMELER VE SAĞLADIKLARI KORUMA MEKANİZMALARI	103
A. Birleşmiş Milletler ve Çocuk Hakları.....	104
1. Çocuk Haklarına Dair Birleşmiş Milletler Sözleşmesi	104
2. Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Komitesinin 25. Genel Yorumu (2021): Dijital Ortamda Çocuk Haklarının Korunması	108

3. Sokakta Çalışan ve/veya Yaşayan Çocukların Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi.....	111
B. Avrupa Konseyi ve Çocuk Hakları.....	113
1. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi.....	113
2. Çocuk Haklarının Kullanılmasına Dair Avrupa Sözleşmesi.....	114
3. Avrupa Konseyi Çocuklarla Kişisel İlişki Kurulmasına Dair Avrupa Sözleşmesi.....	116
4. Avrupa Konseyi Çocukların Cinsel Sömürü ve İstismara Karşı Korunması Sözleşmesi (Lanzarote Sözleşmesi).....	118
C. Avrupa Birliği ve Çocuk Hakları.....	120
1. Avrupa Birliği Anlaşması.....	120
2. Avrupa Birliği Temel Haklar Bildirgesi.....	121
3. Avrupa Birliği Çocuk Hakları Stratejisi (24.03.2021 Tarihli).....	124
D. Amerikan Devletleri Örgütü ve Çocuk Hakları.....	126
1. Amerikan İnsan Hakları Sözleşmesi.....	126
2. Amerikan Devletleri İnsan Hakları Raportörlüğü Çocuk ve Ergenlere Yönelik Bedensel Ceza ve İnsan Hakları Hakkında Rapor (2009).....	128
E. Afrika Birliği Örgütü Afrika Çocuk Hakları ve Refahı Şartı.....	129
F. Lahey Uluslararası Özel Hukuk Konferansı ve Çocuk Haklarına İlişkin Sözleşmeleri.....	132
G. Uluslararası Çalışma Örgütü ve Çocuk Haklarına İlişkin Sözleşmeler.....	135
KAYNAKÇA.....	137

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRK MEDENİ HUKUKUNDA ÇOCUK

ÇOCUĞUN KİŞİLİĞİ VE EHLİYETİ

Dr. Öğr. Üyesi Azim ÖNCÜ

I. ÇOCUĞUN KİŞİLİĞİ.....	141
A. Kişi ve Kişilik Kavramları Çerçevesinde Çocuğun Kişiliği ve Çocuk Kavramı.....	141
B. Çocuğun Kişiliğinin Başlangıcı ve Sona Ermesi.....	144
1. Çocuğun Kişiliğinin Başlangıcı.....	144
a. Çocuğun Kişiliğinin Başlangıcının Şartları.....	144
aa. Tam ve Sağ Doğum.....	144
bb. Kişiliğin Kazanılması Bakımından Tam ve Sağ Doğma Haricinde Koşula İhtiyaç Olmaması.....	146
b. Doğumun İspatı.....	146

c.	Çocuğun Kişiliğinin Başlangıç Anı	147
aa.	Cenin Durumu	147
bb.	Henüz Ana Rahmine Düşmemiş Olanların Durumu	151
2.	Çocuğun Kişiliğinin Sona Ermesi	151
a.	Genel Olarak	151
b.	Çocuğun Kişiliğinin Ölümle Sona Ermesi	152
aa.	Ölümün Belirlenmesi ve İspatı	152
bb.	Ölüm Karinesi	153
c.	Çocuğun Kişiliğinin Hâkim Kararıyla Sona Ermesi (Gaiplik)	156
aa.	Genel Olarak	156
bb.	Gaiplik Kararı İstenebilmesinin Şartları	156
cc.	Gaiplik Kararı Bakımından Yargılama Usulü	157
d.	Kişiliğin Sona Ermesinin Ortaya Çıkardığı Hukukî Sonuçlar	158
II.	ÇOCUĞUN EHLİYETİ	159
A.	Çocuğun Hak Ehliyeti	159
1.	Hak Ehliyetinin Anlamı	159
2.	Hak Ehliyetinin Temel İlkeleri	160
3.	Çocuk Bakımından Hak Ehliyetinin Sınırlandırılması Hususu	160
a.	Evlenme Ehliyetine Getirilen Sınırlama	161
b.	Vasiyetname Düzenleme ve Miras Sözleşmesi Yapma Ehliyetine Getirilen Sınırlama	161
c.	Derneklere Üye Olma ve Dernek Kurma Bakımından Getirilen Sınırlama	162
d.	Yaş Bakımından Getirilen Diğer Sınırlamalar	163
B.	Çocuğun Fiil Ehliyeti	163
1.	Genel Olarak Fiil Ehliyeti	163
2.	Fiil Ehliyetinin Şartları	165
a.	Ayırt Etme Gücünün Varlığı	165
b.	Erginlik	166
c.	Kısıtlı Olmamak	166
3.	Fiil Ehliyetinin Sınırlandırılması	167
4.	Çocuk Bakımından Fiil Ehliyeti	169
a.	Genel Olarak	169
b.	Ayırt Etme Gücüne Sahip Olmayan Çocuk Bakımından Fiil Ehliyeti	169
aa.	Ayırt Etme Gücüne Sahip Olmayan Çocuğun Fiil Ehliyetinin Kapsamı ve Buna İlişkin Kural	169

bb. Ayırt Etme Gücüne Sahip Olmayan Çocuğun Fiil Ehliyeti Bakımından İstisnai Durumlar	170
c. Ayırt Etme Gücüne Sahip Çocuk Bakımından Fiil Ehliyeti.....	172
aa. Genel Kural ve Bunun Sonuçları	172
bb. Ayırt Etme Gücüne Sahip Çocuğun Fiil Ehliyetinin Genişletildiği Hâller	174
d. Çocuğun Fiil Ehliyetine Etkisi Bakımından Yasal Temsilcinin Anlamı ve Rolü	176
aa. Genel Olarak.....	176
bb. Ayırt Etme Gücüne Sahip Olmayan Çocuk Bakımından.....	178
cc. Ayırt Etme Gücüne Sahip Çocuk Bakımından	180
KAYNAKÇA	182

ÇOCUĞUN NİŞANLANMASI VE EVLENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Esen KABAŞ TEZCAN

I. ÇOCUĞUN NİŞANLANMASI	185
A. Genel Olarak Nişanlanma	185
1. Nişanlanma Kavramı ve Tanımı	185
2. Nişanlanmanın Hukukî Niteliği	187
a. Önsözleşme Görüşü	187
b. Karar Görüşü	188
c. Sözleşme Görüşü	189
3. Nişanlanmanın Unsurları.....	190
a. Nişanlanmanın Kurucu Unsurları.....	190
aa. Karşılıklı Evlenme Vaadi.....	190
bb. Tarafların Farklı Cinsiyetten Olması.....	194
b. Nişanlanmanın Geçerlilik Unsurları	194
aa. Nişanlanma Ehliyeti	194
bb. Diğer Unsurlar	200
B. TMK Hükümleri Çerçevesinde Çocuğun Nişanlanması.....	201
II. ÇOCUĞUN EVLENMESİ	203
A. GENEL OLARAK EVLENME.....	203
1. Evlenmenin Tanımı	203
2. Evlenmenin Hukukî Niteliği	203
a. Sözleşme Görüşü	203
b. Kurum Görüşü	204
c. Şart-Tasarruf Görüşü	204

3. Evlenme İçin Gereken Şartlar.....	204
a. Evlenme Ehliyeti	204
aa. Evlenme Yaşı	205
(1) Olağan Evlenme Yaşı.....	205
(2) Olağanüstü Evlenme Yaşı	209
bb. Ayırt Etme Gücü	214
cc. Yasal Temsilcinin İzni	215
b. Evlenme İçin Gerekli Diğer Şartlar	217
B. TMK HÜKÜMLERİ ÇERÇEVESİNDE ÇOCUĞUN EVLENMESİ	218
KAYNAKÇA.....	223

İŞTİRAK NAFKASI

Dr. Ayşe KARACA ÖZ

I. İŞTİRAK NAFKASI KAVRAMI	227
A. Genel Olarak.....	227
B. Özellikleri.....	229
C. Kapsamı	230
II. İŞTİRAK NAFKASININ ÖDENMESİ ve MİKTARI	230
A. İştirak Nafkasının Ödenmesi Gereken Hâller ve Nafkanın Başlangıç Anı	230
B. İştirak Nafkasının Belirlenmesi	233
C. İştirak Nafkasının Ödenme Şekli	238
D. İştirak Nafkası Miktarının Değiştirilmesi	240
III. İŞTİRAK NAFKASINA İLİŞKİN GÜVENCE VERİLMESİ VE İŞTİRAK NAFKASININ SONA ERMESİ.....	242
A. İştirak Nafkasına İlişkin Güvence Verilmesi.....	242
B. İştirak Nafkasının Sona Ermesi.....	242
IV. İŞTİRAK NAFKASINA İLİŞKİN USÛL HÜKÜMLERİ	244
A. Taraflar	244
B. Görevli ve Yetkili Mahkeme	246
C. İştirak Nafkasından Feragat	246
D. Zamanaşımı	247
KAYNAKÇA.....	248

IV. SOYBAĞININ KURULMASINDA YENİ EĞİLİMLER	292
V. SOYBAĞININ HÜKÜMLERİ	293
A. Soybağının Velayet Hakkına Bağlı Olmayan Hükümleri	294
1. Soyadı	294
2. Ana ve Baba ile Çocuk Arasında Karşılıklı Yükümlülükler	296
3. Çocuk ile Kişisel İlişki Kurulması	297
a. Velayet Hakkı Kendisine Verilmeyen Anne veya Babayla Kişisel İlişki Kurulması	297
b. Üçüncü Kişilerle Kişisel İlişki Kurulması	300
4. Çocuğun Bakım ve Eğitim Giderlerini Karşılama	301
5. Çocuğun Vatandaşlığı	306
a. Genel Olarak	306
aa. Evlilik Birliği İçinde Doğan Çocuğun Türk Vatandaşlığını Kazanması	307
bb. Evlilik Birliği Dışında Doğan Çocuğun Türk Vatandaşlığını Kazanması	307
b. Doğum Yeri (Toprak / Ius Soli) Esası	308
B. Soybağının Velayete Bağlı Olan Hükümleri	309
1. Velayet Hakkının Tanımı	309
2. Velayet Hakkına Sahip Olanlar ve Velayet Hakkının Kime Karşı Kullanılacağı	309
3. Velayet Hakkının Kullanılması	310
4. Velayet Hakkının Kapsamı	310
a. Velayet Hakkının Kullanılmasında Çocuğun Görüşünün Alınması	310
b. Çocuğun Anne ve Babasının Sözüne Dinleme Yükümlülüğü	311
c. Çocuğun Adının Verilmesi	311
d. Çocuğun Yerleşim Yerinin Tespiti	311
e. Çocuğun Eğitimi	311
f. Çocuğun Temsil Edilmesi	312
g. Anne ve Babanın Çocuk Mallarını Yönetmesi	313
h. Çocuğun Anne ve Babasına Karşı Korunması	314
5. Velayet Hakkının Kaldırılması	315
KAYNAKÇA	316

TÜRK MEDENİ KANUNU'NA GÖRE KÜÇÜKLERİN EVLAT EDİNİLMESİ

Doç. Dr. A. Özge YENİCE CEYLAN

I. EVLAT EDİNME KURUMUNUN AMACI	321
II. EVLAT EDİNME İÇİN KANUNDA ARANAN KOŞULLAR	322
A. Maddi Koşullar	322
1. TMK m. 305'te Öngörülen Koşullar	322
2. Rıza	322
a. Küçüğün Rızası	322
b. Vesayet Makamının İzni	324
c. Küçüğün Anne ve Babasının Rızası	325
aa. Rızanın Niteliği	325
bb. Usul	326
cc. Zaman	327
dd. Rıza Aranmayan Hâller	327
3. Evlat Edinenin Belli Bir Yaşta ve Ehliyetli Olması	329
4. Birlikte Evlat Edinmede Evli Olma Koşulu	331
B. Şekli Koşullar	333
1. Başvuru	333
2. Mahkeme Kararı	333
KAYNAKÇA	337

TÜRK MEDENİ KANUNU'NA GÖRE ÇOCUĞUN VELAYETİ

Doç. Dr. A. Özge YENİCE CEYLAN

I. VELAYET HAKKININ TARİHSEL GELİŞİMİ	339
A. Roma Hukukunda Velayet	339
B. Cermen Hukukunda Velayet	340
C. Türk Medeni Kanunu Öncesinde Velayet	341
II. VELAYET KAVRAMI VE HUKUKİ NİTELİĞİ	342
A. Velayet Kavramı	342
B. Velayet Hakkının Hukuki Niteliği	343
III. VELAYET HAKKINA HÂKİM OLAN TEMEL İLKELER	344
A. Çocuğun Üstün Yararı İlkesi	344
B. Kamu Düzenine İlişkin Olma	346
C. Velayetin Yalnızca Anne ve Baba Tarafından Kullanılabilen Bir Hak Olması	346
D. Velayet Hakkının Bölünmezliği	346

E. Velayetin Süreli Olması.....	347
F. Velayet Davalarında Çocuğun Dinlenilmesi İlkesi	347
IV. VELAYETİN KAZANILMASI	348
A. Genel Olarak.....	348
B. Anne ve Babanın Evli Olması Durumunda.....	348
C. Anne ve Babanın Evli Olmaması Durumunda.....	349
D. Evlat Edinme Durumunda.....	350
E. Üvey Anne Veya Babanın Durumu	350
F. Ortak Velayet.....	350
V. VELAYETİN KAPSAMI	351
A. Genel Olarak.....	351
B. Çocuğun Adı ve Soyadı	352
C. Çocuğun Yerleşim Yeri	352
D. Çocuğun Yükümlülükleri.....	352
E. Çocuğun Bakımı ve Eğitimi	353
F. Çocuğun Dini Eğitimi	353
G. Çocuğun Temsil Edilmesi	353
H. Çocuğun Mallarını Yönetme ve Kullanma.....	354
VI. VELAYET HAKKI BAĞLAMINDA ÇOCUĞUN KORUNMASI	354
A. Koruma Önlemleri	354
B. Çocukların Yerleştirilmesi	355
C. Velayetin Değiştirilmesi	356
1. Velayetin Değiştirilmesi Sebepleri	356
a. Durumun Değişmesi	356
b. Velayetin Kaldırılması Sebepleri	357
D. Velayetin Kaldırılması	359
KAYNAKLAR.....	361

ÇOCUK MALLARI

Dr. Öğr. Üyesi Seda BAŞ

I. TARİHSEL SÜREÇ İÇERİSİNDE ÇOCUK MALLARI.....	363
A. Roma Hukukunda	363
B. İslam Hukukunda.....	364
C. 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi'nde Çocuk Malları	364
D. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nda Çocuk Malları.....	365
II. ÇOCUK MALLARI KAVRAMI.....	366
A. Genel Olarak.....	366
B. Kapsam	367

III. ÇOCUK MALLARININ YÖNETİMİ	367
A. Genel Olarak	367
B. Evlilik Sona Erince	370
C. Yönetimin Sona Ermesi	371
1. Malların Devri	371
2. Ana ve Babanın Sorumluluğu	371
IV. ÇOCUK MALLARINI KULLANMA HAKKI	373
V. ÇOCUK MALLARININ SARFI	375
A. Çocuk Mallarından Elde Edilen Gelirlerin Sarfı	375
B. Çocuk Mallarının Kısmen Sarfı	376
VI. ÇOCUĞUN SERBEST MALLARI	377
A. Kazandırmalar	378
B. Saklı Pay	378
C. Meslek ve Sanat için Verilen Mal ve Kişisel Kazanç	380
VII. ÇOCUK MALLARININ KORUNMASI	380
A. Çocuk Mallarının Korunmasına Yönelik Önlemler	380
B. Yönetimin Ana ve Babadan Alınması	381
KAYNAKÇA	383

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM CEZA HUKUKU AÇISINDAN ÇOCUK

ÇOCUK CEZA HUKUKUNUN GENEL ESASLARI, YAŞ KÜÇÜKLÜĞÜNÜN KUSUR YETENEĞİNE ETKİSİ VE ÇOCUKLARA ÖZGÜ GÜVENLİK TEDBİRLERİ

Dr. Mehmet Emre YILDIZ

BİRİNCİ BÖLÜM

ÇOCUK CEZA HUKUKUNUN GENEL ÇERÇEVESİ, ÇOCUK CEZA HUKUKUNA HÂKİM OLAN İLKELER

I. ÇOCUK CEZA HUKUKU İLE İLGİLİ GENEL AÇIKLAMALAR	385
A. Çocuk Ceza Hukuku Kavramı	385
B. Çocuk Ceza Hukukunun Amacı Ve İşlevi	386
II. ÇOCUK CEZA HUKUKUNA HÂKİM OLAN İLKELER	392
A. Ayrımcılık Yasağı	393
B. Bireyselleştirme Prensibi	397
C. Özgürlüğü Kısıtlayıcı Tedbir Veya Cezanın Son Çare (<i>Ultima Ratio</i>) Olması	398
D. Disiplin Hapsi Yasağı	401
E. Esneklik İlkesi	401

F. Gizlilik	402
G. Zorunlu Müdafilik İlkesi	405
H. Çabukluk İlkesi	406
İ. Çocuğun Yüksek Yararı	407

İKİNCİ BÖLÜM

ÇOCUK KAVRAMI, ÇOCUK CEZA HUKUKU İLE İLGİLİ ULUSLARARASI DÜZENLEMELER VE ÇOCUK CEZA ADALET SİSTEMİNDE ROL ALANLAR

I. ÇOCUK KAVRAMI.....	410
A. Genel Olarak.....	410
B. Suça Sürüklenen Çocuk Kavramı	412
C. Değerlendirme	413
II. ULUSLARARASI BELGELERDE ÇOCUK CEZA HUKUKUYLA İLGİLİ ÖZELLİK ARZ EDEN DÜZENLEMELER	414
A. Çocuk Haklarına Dair Sözleşme	414
B. Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi.....	418
C. Çocuk Adalet Sisteminin Uygulanması Hakkında Birleşmiş Milletler Asgari Standart Kuralları (Beijing – Pekin Kuralları)	420
D. Özgürlüğünden Yoksun Bırakılmış Çocukların Korunmasına İlişkin BM Kuralları (Havana Kuralları)	423
E. Çocuk Suçluluğunun Önlenmesine İlişkin Birleşmiş Milletler Yönlendirici İlkeleri (Riyad İlkeleri).....	424
III. ÇOCUK CEZA ADALET SİSTEMİNDE ROL ALANLAR VE ÇOCUKLARA ÖZGÜ KURUMLAR	425
A. Kolluğun Çocuk Birimi	425
B. Cumhuriyet Savcılığı Çocuk Bürosu	430
C. Müdafi	432
D. Sosyal Çalışma Görevlileri	438
E. Mahkemeler	440
1. Çocuk Mahkemesi (ÇKK m. 25/1)	441
2. Çocuk Ağır Ceza Mahkemesi (ÇKK m. 25/2)	443

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

CEZA SORUMLULUĞUNU ETKİLEYEN HAL OLARAK YAŞ KÜÇÜKLÜĞÜ

I. CEZA SORUMLULUĞUNU KALDIRAN VEYA AZALTAN SEBEP OLARAK YAŞ KÜÇÜKLÜĞÜ (TCK m. 31)	444
A. Ceza Sorumluluğunun Esası, Kusur Ve Kusur Yeteneği Kavramları	444
B. Yaş Küçüklüğünün Kusur Yeteneğine Etkisi (TCK m. 31)	446
1. Genel Olarak.....	446

2. Yaş Küçüklüğünün Kusur Yeteneğine Etkisi Düzenlemesinde (TCK m. 31) Kullanılan Yasal Yöntem.....	448
3. TCK m. 31' de Yer Verilen Değişik Yaş Gruplarının Ceza Sorumluluğu.....	450
a. Fiili İşlediği Anda On İki Yaşını Doldurmamış Çocuklar (TCK m. 31/1).....	450
b. Fiili İşlediği Anda On İki Yaşını Doldurmuş, On Beş Yaşını Doldurmamış Çocuklar (TCK m. 31/2)	454
aa. Genel Olarak.....	454
bb. Kusur Yeteneğinin Araştırılıp Değerlendirilmesi	455
cc. Kusur Yeteneği Değerlendirmesinde Sosyal İnceleme Raporu (SİR).....	459
dd. Kusur Yeteneği Değerlendirmesinde Adli Psikiyatri Bilirkişisi Raporu	465
ee. Kusur Yeteneğinin Bulunmaması Halinde Verilecek Karar	469
ff. Kusur Yeteneğinin Bulunması Halinde Verilecek Karar	470
c. Fiili İşlediği Anda On Beş Yaşını Doldurmuş, On Sekiz Yaşını Doldurmamış Çocuklar (TCK m. 31/3)	473
II. KUSUR YETENEĞİNİN ARANACAĞI ZAMAN.....	474
A. Genel Kuralın Belirlenmesi.....	474
B. Özel Durumlarda Kusur Yeteneğinin Aranacağı Zaman	476
1. Neticenin Özellik Gösterdiği Suç Tipleri	476
2. Suçların İçtması Halinde Kusur Yeteneğinin Aranacağı An.....	478
3. Cezalandırılabilme Şartı İçeren Suçlarda Kusur Yeteneğinin Aranacağı An	480
4. İhmal Suçlarda Kusur Yeteneğinin Aranacağı An	481
5. Suça İştirak Halinde Kusur Yeteneğinin Aranacağı An.....	482
III. YAŞ TESPİTİ	483
IV. KUSUR YETENEĞİNİ ETKİLEYEN HAL OLARAK YAŞ KÜÇÜKLÜĞÜ VE AKIL HASTALIĞI İLİŞKİSİ	487

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ÇOCUKLARA ÖZGÜ GÜVENLİK TEDBİRLERİ

I. ÇOCUKLARA ÖZGÜ GÜVENLİK TEDBİRLERİNİN GENEL GÖRÜNÜMÜ	495
A. Çocuklara Özgü Güvenlik Tedbirlerinin Yaptırım Hukukundaki Yeri	496
B. Güvenlik Tedbirlerinin Sınıflandırılması Ve Çocuklara Özgü Güvenlik Tedbirleri	497
II. ÇOCUKLARA ÖZGÜ GÜVENLİK TEDBİRLERİNİN UYGULANMA ŞARTLARI	499
A. Bir Suçun İşlenmesi.....	499
B. Ceza Sorumluluğunun Bulunmaması	501

III. TEDBİR ÇEŞİTLERİ	504
A. Danışmanlık Tedbiri.....	505
B. Eğitim Tedbiri	506
C. Bakım Tedbiri	507
D. Barınma Tedbiri.....	508
E. Sağlık Tedbiri	509
F. Acil Korunma Kararı Alınması.....	511
IV. TEDBİR KARARININ ALINMASI VE UYGULANMASI	512
KAYNAKÇA.....	520

ÇOCUKLARA ÖZGÜ İNFAZ HUKUKU

Arş. Gör. Deniz GÜNAŞTI

I. İNFAZ HUKUKU KAVRAMI, İNFAZ HUKUNUN KONUSU OLAN ÇOCUKLAR VE ÇOCUK ADALET SİSTEMİNDE İNFAZ HUKUKU	527
A. İnfaz Hukuku Kavramı.....	527
B. İnfaz Hukukunun Konusu Olan Çocuklar	528
C. Çocuk Adalet Sisteminde İnfaz Hukuku	528
II. ÇOCUKLARA ÖZGÜ CEZA VE GÜVENLİK TEDBİRLERİNİN İNFAZI	529
A. Çocuklara Özgü Cezaların İnfazı.....	529
1. Çocuklara Özgü Ceza İnfaz Kurumları	529
a. Çocuk Kapalı İnfaz Kurumları	530
b. Çocuk Eğitimevleri	531
2. Çocuklara Özgü İnfaz Kurumlarındaki Hükümlü/Tutuklu Çocukların Hakları	532
3. Çocuklara Özgü İnfaz Kurumlarındaki Hükümlü/Tutuklu Çocukların Yükümlülükleri.....	533
4. Çocuklara Özgü İnfaz Kurumlarında Disiplin Ceza ve Tedbirleri.....	534
5. Çocuklara Özgü İnfaz Kurumlarında Ödüllendirme.....	536
B. ÇOCUKLARA ÖZGÜ GÜVENLİK TEDBİRLERİNİN İNFAZI	537
III. ÇOCUKLARA ÖZGÜ CEZA VE GÜVENLİK TEDBİRLERİNİN İNFAZININ DENETLENMESİ ve SONA ERMESİ.....	538
A. Çocuklara Özgü Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazının Denetlenmesi.....	538
B. Çocuklara Özgü Ceza Ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazının Sona Ermesi	540
KAYNAKÇA.....	542

BEŞİNCİ BÖLÜM
MEDENİ USUL VE İCRA İFLAS HUKUKUNDA ÇOCUK

MEDENİ USUL HUKUKU AÇISINDAN ÇOCUK

Doç. Dr. Hakan ALBAYRAK & Ar. Gör. Esra BULUT

I. GENEL OLARAK.....	543
II. ÇOCUĞUN TARAF EHLİYETİ.....	543
III. ÇOCUĞUN DAVA EHLİYETİ.....	545
A. Tam Dava Ehliyetine Sahip Olanlar	546
B. Sınırlı Dava Ehliyetine Sahip Olanlar	546
1. Çocuğun Dava Ehliyetinin Olduğu Haller.....	546
2. Çocuğun Dava Ehliyeti Olduğu Hallerde Kendisini Vekille Temsil Ettirmesi	547
C. Dava Ehliyeti Hiç Olmayanlar	549
1. Çocuğun Yasal Temsilcisinin Davadaki Yetkileri	550
a. Veli ise	550
b. Vasi ise.....	550
c. Kayyım ise.....	552
D. Dava Ehliyeti Noksanlığı	553
IV. ÇOCUĞUN TANIKLIĞI.....	554
A. Genel Olarak Tanıklık	554
B. Çocuğun Tanık Olarak Davada Yer Alması	555
1. Çocukların Davada Temsiline İlişkin Olarak Çocuk Haklarıyla İlgili Uluslararası Sözleşmelerdeki Düzenlemeler	555
a. Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme	555
b. Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi.....	556
2. Ulusal Düzenlemeler	559
3. Çocuğun Tanık Olarak Dinlenmesi	560
4. Çocuk Tanığın Beyanlarının Değerlendirilmesi	565
KAYNAKÇA.....	566

**ÇOCUK TESLİMİ VE ÇOCUKLA KİŞİSEL İLİŞKİ KURULMASINA DAİR
İLAMLARIN VEYA TEDBİR KARARLARININ YERİNE GETİRİLMESİ**

Doç. Dr. Hakan ALBAYRAK & Ar. Gör. Esra BULUT

I. GENEL OLARAK.....	569
II. ÇOCUK TESLİMİ ve ÇOCUKLA KİŞİSEL İLİŞKİ KURULMASINA DAİR İLAMLARIN veya TEDBİR KARARLARININ YERİNE GETİRİLMESİ USULÜ	570
A. Değişiklikler Öncesi Dönem	570

B. İİK'daki Düzenlemelere Yönelik Eleştiriler ve Yapılan Değişiklikler	571
C. Yeni Sistemde Çocuk Teslimi ve Çocukla Kişisel İlişki Kurulmasına Dair İlamların veya Tedbir Kararlarının Yerine Getirilmesi	573
1. Genel Olarak	573
2. Çocuk Teslimi ve Çocukla Kişisel İlişki Kurulmasına Dair İlamları veya Tedbir Kararlarını Yerine Getirecek Mercii	574
3. Çocuk Teslimi ve Çocukla Kişisel İlişki Kurulmasına Dair İlamların veya Tedbir Kararlarının Yerine Getirileceği Teslim Mekanları	575
4. Çocuk Teslimi Prosedürü	575
5. Çocukla Kişisel İlişki Kurulması Prosedürü	577
6. Çocuk Teslimi ve Çocukla Kişisel İlişki Kurulmasına Dair İlamların veya Tedbir Kararlarının Yerine Getirilmesine İlişkin İşlemlere Karşı Şikâyet ve İtiraz	579
7. Masraflar	580
8. Çocuk Teslimi ve Çocukla Kişisel İlişki Kurulmasına Dair İlamların veya Tedbir Kararlarının Yerine Getirilmesine Muhalefet	580
KAYNAKÇA	582

ALTINCI BÖLÜM

İŞ VE SOSYAL GÜVENLİK HUKUKUNDA ÇOCUK

İŞ HUKUKU KAPSAMINDA "ÇOCUK"

Dr. Deniz ALKIŞ CEMİLOĞLU

I. GENEL OLARAK	585
II. ÇOCUK İŞÇİLİĞİNİN TARİHÇESİ	588
III. ÇOCUK İŞÇİLİĞİNİN NEDENLERİ	590
IV. ÇOCUK İŞÇİLERİN KORUNMASINA İLİŞKİN ULUSLARARASI DÜZENLEMELER	592
A. Genel Olarak	592
B. Birleşmiş Milletler Mevzuatı Çerçevesinde Çocuk İşçiler	593
1. Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Bildirisi	593
2. Birleşmiş Milletler Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme	593
3. Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme	593
C. Uluslararası Çalışma Örgütü Mevzuatı Çerçevesinde Çocuk İşçiler	595
1. ILO 138 Sayılı Asgari Yaş Sözleşmesi	596
2. ILO 182 Sayılı En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Sözleşme	597
D. Avrupa Birliği Hukuku Mevzuatı Çerçevesinde Çocuk İşçiler	598
1. Avrupa Konseyi Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı	598

2.	94/33/EC Sayılı Gençlerin Çalışma Alanında Korunması Direktifi	600
3.	2000/78/EC Sayılı İstihdam ve Meslekte Eşit Muamele İçin Genel Çerçeve Direktifi	601
4.	AB Kurumsal Sürdürülebilirlik Durum Değerlendirme Direktifi Tasarısı.....	602
V.	TÜRK MEVZUATI ÇERÇEVESİNDE ÇOCUK İŞÇİLER	603
A.	Genel Olarak	603
B.	Türk İş Hukuku Mevzuatında Çocuk İşçi Kavramı ve Asgari Çalışma Yaşına İlişkin Düzenlemeler.....	604
C.	Çocuk İşçinin Benzer Kavramlardan Farkı	608
D.	Çocuk İşçilerin İş Sözleşmesi Yapma Ehliyeti.....	609
E.	İş Mevzuatı Çerçevesinde Çocuk İşçilerin Çalışma Koşulları	610
1.	Çocukların İstihdam Edilebileceği İşler (Çalışma Yasakları)	610
2.	Çocuk İşçilerin Çalışma Koşullarının Düzenlenmesi.....	613
a.	Çalışma Süreleri.....	613
b.	Fazla Çalışma	614
c.	Dinlenme Süreleri.....	614
d.	Hafta Tatili, Ulusal Bayram ve Genel Tatil	615
e.	Yıllık Ücretli İzin	615
F.	Çocuk İşçilerin Ücret Hakkı	616
G.	Çocuk İşçinin Sendikal Hakları.....	617
H.	Çocuk İşçi Çalıştıran İşverenin Yükümlülükleri	618
1.	İşverenin Eşit Davranma Yükümlülüğü	618
2.	İşverenin Gözetim Yükümlülüğü.....	619
3.	Diğer Yükümlülükler	620
I.	Çocuk İşçilere İlişkin Hukuki Düzenlemelere Aykırılığın Yaptırımları.....	620
1.	Hukuki Yaptırımlar.....	620
2.	İdari Yaptırımlar.....	625
	KAYNAKÇA	626

TÜRK SOSYAL GÜVENLİK HUKUKUNDA ÇALIŞAN ÇOCUKLARIN SİGORTALILIĞI

Dr. Ebru ERENER YILMAZ & Dr. Öğr. Üyesi Seda ARSLAN DURMUŞ

Giriş.....	631
I. TEMEL KAVRAMLAR.....	633
A. Sosyal Güvenlik Kavramı	633
B. Sosyal Güvenlik Kavramının Çocuklar Bakımından Önemi	635

C.	Türk Hukukunda Çocuk Kavramı ve Çocukların Çalıştırılmasına İlişkin Temel İlkeler	636
1.	Çocuk Kavramı	636
2.	Türk Hukukunda Çocukların Çalıştırılmasına İlişkin Temel İlkeler	639
II.	TÜRK HUKUKUNDA ÇALIŞAN ÇOCUK VE GENÇLERİN SOSYAL SİGORTALILIĞI	640
A.	Sosyal Sigorta İlişkisi	640
B.	5510 Sayılı Kanun M. 4/1-A Bendi Kapsamında Çocukların Sigortalılığı	643
1.	Genel Olarak	643
2.	İş Sözleşmesiyle Çalışan Çocukların Sigortalılığına İlişkin Özel Durum.....	647
a.	18 Yaş Öncesi Sürelerin Sigortalılık Süresine Dahil Edilmemesi.....	647
b.	SSGSSK m. 38/2 Uygulamasında İlk Kez Sigortalı Olunan Tarihe Göre Ortaya Çıkan Farklılık	648
c.	SSGSSK m. 38/2 Hükmüne İlişkin Eleştiriler	651
3.	Kanuna Aykırı Çalıştırılma Halinde Çocukların Sigortalılığı	655
C.	Çocukların 5510 Sayılı Kanun m. 4/1-B ve m. 4/1-C Bendi Kapsamında Sigortalılığı.....	657
1.	Çocuk ve Gençlerin m. 4/1-B Kapsamında Sigortalılığı	657
a.	Genel Kural	657
b.	İstisnai Durum.....	660
2.	Çocuk Ve Gençlerin M. 4/1-C Kapsamında Sigortalılığı	663
a.	Genel Kural	663
b.	İstisnai Durum.....	664
D.	Çırak ve Stajyer Çocukların Sigortalılığı	667
1.	Aday Çırak, Çırak ve Mesleki Eğitim Gören Öğrenciler	667
a.	Genel Olarak	667
b.	Aday Çırak, Çırak ve İşletmelerde Mesleki Eğitim Gören Öğrencilerin 5510 Sayılı Kanun'daki Durumu	670
2.	Stajyerler	673
a.	Genel Olarak	673
b.	Stajyerlerin 5510 sayılı Kanun'daki Durumu	674
E.	Çalışan Çocuk ve Gençlerin Genel Sağlık Sigortasından Yararlanması.....	677
KAYNAKÇA.....		678

GÜNCEL MESELELER

BAZI ULUSLARARASI ANLAŞMALAR VE AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ KARARLARINDA ÇOCUĞUN VATANDAŞLIK KAZANMASI

Doç. Dr. Kazım Sedat SİRMEN

GİRİŞ	684
I. İNSAN HAKLARINA İLİŞKİN ULUSLARARASI SÖZLEŞMELER VE ÇOCUĞUN VATANDAŞLIĞI	684
A. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi (İHEB).....	684
B. Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme.....	685
C. Çocuk Haklarına Dair Sözleşme.....	686
Ç. Vatansızlık Hallerinin Azaltılmasına İlişkin 1961 Sözleşmesi	687
D. Avrupa Vatandaşlık Sözleşmesi	690
E. 2009/13 Sayılı Tavsiye Kararı	691
II. AİHM KARARLARI	692
A. Genovese V. Malta	692
1. Olgular.....	692
2. İç Hukuk Yolları.....	692
3. AİHM Kararı.....	693
B. Hashemi ve Diğerleri V. Azerbaycan	693
1. Olgular.....	693
2. Başvuranlar	693
3. İç Hukuk Yolları.....	694
4. AİHM Kararı.....	696
C. Karassev V. Finlandiya	697
1. Olgular.....	697
2. AİHM Kararı.....	698
SONUÇ	699
KAYNAKÇA	700

ÇOCUKLAR VE HAK ÖZNELİĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Olcay KARACAN

GİRİŞ	702
I. ÇOCUĞUN VEYA ÇOCUKLUĞUN TANIMLANMASI VE KONUMLANDIRILMIŞ BİLGİ YAKLAŞIMI	704
II. ÇOCUKLARIN HAK ÖZNELİĞİ BAĞLAMINDA DEVLETLERİN SORUMLULUKLARI	708
SONUÇ	710
KAYNAKÇA	711

DİJİTAL OYUNLAR BAKIMINDAN ÇOCUĞUN FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI*Dr. Öğr. Üyesi Özlem AKINCI ALBAYRAK*

GİRİŞ	714
I. DİJİTAL OYUNLARIN HUKUKİ NİTELİĞİ	715
A. Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu Bakımından Değerlendirilmesi.....	715
1. Genel Olarak	715
2. Eser Niteliği Bakımından Değerlendirilmesi.....	716
II. ÇOCUĞUN ESER SAHİBİ OLDUĞU DİJİTAL OYUNLAR BAKIMINDAN FİKRİ HAKLARI.....	719
A. Genel Olarak.....	719
B. Çocuğun Eser Sahibi Olduğu Dijital Oyunlar Bakımından Sözleşme İlişkilerinde Çocuğun İradesini Yansıtmayı Hususunun Değerlendirilmesi.....	721
III. ÇOCUĞUN OYUNCU OLDUĞU DİJİTAL OYUNLAR BAKIMINDAN FİKRİ HAKLARI.....	722
A. Çocuğun Oyuncu Sıfatıyla İçeriğe Katkılarının ve Oyun İçeriği Varlıklarının Fikri Mülkiyet Hakkı Bakımından Değerlendirilmesi	722
B. Çocuğun Dijital Oyun Yayınlarının Fikri Haklar ile Hak İhlalleri Açısından Değerlendirilmesi	725
IV. DİJİTAL OYUNLAR BAKIMINDAN ÇOCUĞUN FİKRİ MÜLKİYET HAKLARININ KORUNMASI.....	726
SONUÇ.....	728
KAYNAKÇA.....	730

İŞ HUKUKU BAĞLAMINDA TÜRKİYE’DE ÇOCUK OYUNCULARIN HAKLARI VE KORUNMASI*Dr. Öğr. Üyesi Ece Sıla HAFIZOĞLU*

I. GİRİŞ	734
II. İŞ HUKUKU TEMELİNDE ÇOCUK OYUNCULAR VE OYUNCULUK SÖZLEŞMELERİ.....	736
A. Oyuncu Kavramı	736
B. Oyuncu Sözleşmelerinin Hukuki Niteliği.....	738
C. Çocuk - Çocuk İşçi Kavramları ve Çocuk Oyuncular	740
D. Çocuk Oyuncuların Sözleşmelerinin İş Sözleşmesi Niteliği Taşınması.....	745
III. ÇOCUK OYUNCULARIN KORUNMASI İHTİYACI.....	746
A. Çocukların İş Hukukunda Özel Olarak Korunması Gerekliliği.....	746
B. Çocuk Oyuncuların Çalışma Koşulları, Uğradıkları Zararlar ve İçinde Buldukları Tehlikelere Karşı Korunması	747

IV. TÜRKİYE’DE ÇOCUK OYUNCU HAKLARI VE GÜVENCELERİ.....	752
A. Tarihsel Süreç.....	752
B. Konuya İlişkin İş Hukuku Düzenlemeleri ile Sanat, Kültür ve Reklam Faaliyetlerinde Çocukların Çalıştırılma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik Taslağının Kapsamı (Yeknesaklık Hususu).....	755
C. İş İlişkisinde Çocuk Oyuncu Hakları ve Koruyucu Hükümleri	758
1. İş İlişkisinin Kurulması	758
a. Mevcut Hukuki Düzenlemeler	758
b. Sanat, Kültür ve Reklam Faaliyetlerinde Çocukların Çalıştırılma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik Taslağı İlgili Hükümleri.....	761
2. Çalışma ve Ara Dinlenme Süreleri	762
a. Mevcut Hukuki Düzenlemeler	762
b. Sanat, Kültür ve Reklam Faaliyetlerinde Çocukların Çalıştırılma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik Taslağı İlgili Hükümleri.....	766
3. Ulusal Bayram, Genel Tatil, Hafta Tatilleri ve Yıllık Ücretli İzinler	768
a. Mevcut Hukuki Düzenlemeler	768
b. Sanat, Kültür ve Reklam Faaliyetlerinde Çocukların Çalıştırılma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik Taslağı İlgili Hükümleri	768
4. İş Sağlığı ve Güvenliği Önlemleri	769
a. Mevcut Hukuki Düzenlemeler	769
b. Sanat, Kültür ve Reklam Faaliyetlerinde Çocukların Çalıştırılma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik Taslağı İlgili Hükümleri.....	772
5. Ücrete İlişkin Haklar ve Koruyucu Hükümler.....	774
a. Mevcut Hukuki Düzenlemeler	774
b. Sanat, Kültür ve Reklam Faaliyetlerinde Çocukların Çalıştırılma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik Taslağı İlgili Hükümleri.....	777
V. SONUÇ	778
KAYNAKÇA	781

İDARENİN DENETLENMESİNDE ÇOCUK OMBUDSMANLIĞININ ÖNEMİ

Dr. Gonca KOZANOĞLU

GİRİŞ.....	786
I. HUKUK DEVLETİ VE İDARENİN DENETLENMESİ	787
II. İDARENİN DENETLENMESİ BAĞLAMINDA OMBUDSMANLIK	792
A. Genel Olarak Ombudsmanlık Kavramı	792
B. Türkiye’de Kamu Denetçiliği Kurumu	794
III. ÇOCUK OMBUDSMANLIĞI.....	797
A. Genel Olarak Çocuk Ombudsmanlığı	797

B. Türkiye’de Çocuk Ombudsmanlığı ve Çocuk Ombudsmanlığına İlişkin Temel Sorunlar	801
SONUÇ	807
KAYNAKÇA	809

ÇOCUĞUN DİN HÜRRİYETİ

Dr. Sezgin BAŞ

GİRİŞ	814
I. AİLE VE ÇOCUK İLİŞKİSİNDE ÇOCUĞUN DİN HÜRRİYETİ	815
A. Çocuk Ve Aile Arasındaki Dini Çatışmaların Çözümü	815
B. Aile, Çocuklarına Din Hakkında Açıklama Yapmak Zorunda mıdır? Aile, Çocuklarına Dinleri Kötüleyebilir mi?	821
II. DEVLET EĞİTİMİNDE ÇOCUĞUN VE EBEVEYNİN DİN HÜRRİYETİ	824
A. Devlet, Nötr, Çocukcu ve Objektif Bir Din Dersi veya Din Eğitimi Müfredatı Koymak Zorunda mıdır?	824
B. Devlet, Dini Bir Eğitim Vermek Zorunda mıdır?.....	829
C. Çocuk Dini Açıdan Nötr Bir Çevrede Yetişme Hakkına Sahip Midir?	830
III. ÇOCUĞUN DİNİNİ AÇIKLAMA VE YERİNE GETİRME HÜRRİYETİNİN SINIRLANDIRILMASI	831
A. Okullarda Dini Kıyafet veya Sembollerin Yasaklanması veya Sınırlandırılması.....	832
B. Okulda Dini Ritüellerin Yerine Getirilmesi	836
SONUÇ	838
KAYNAKÇA	839